

LIFE ÉGHAJLAT-POLITIKA ALPROGRAM

Kovács Barbara

*LIFE Éghajlat-politika nemzeti kapcsolattartó
Klímapolitikai Főosztály, NFM*

LIFE Nemzeti Információs Nap
Dobogókő, 2017. június 8.

Az éghajlatváltozás hatásai

Amelyekkel tisztában vagyunk...

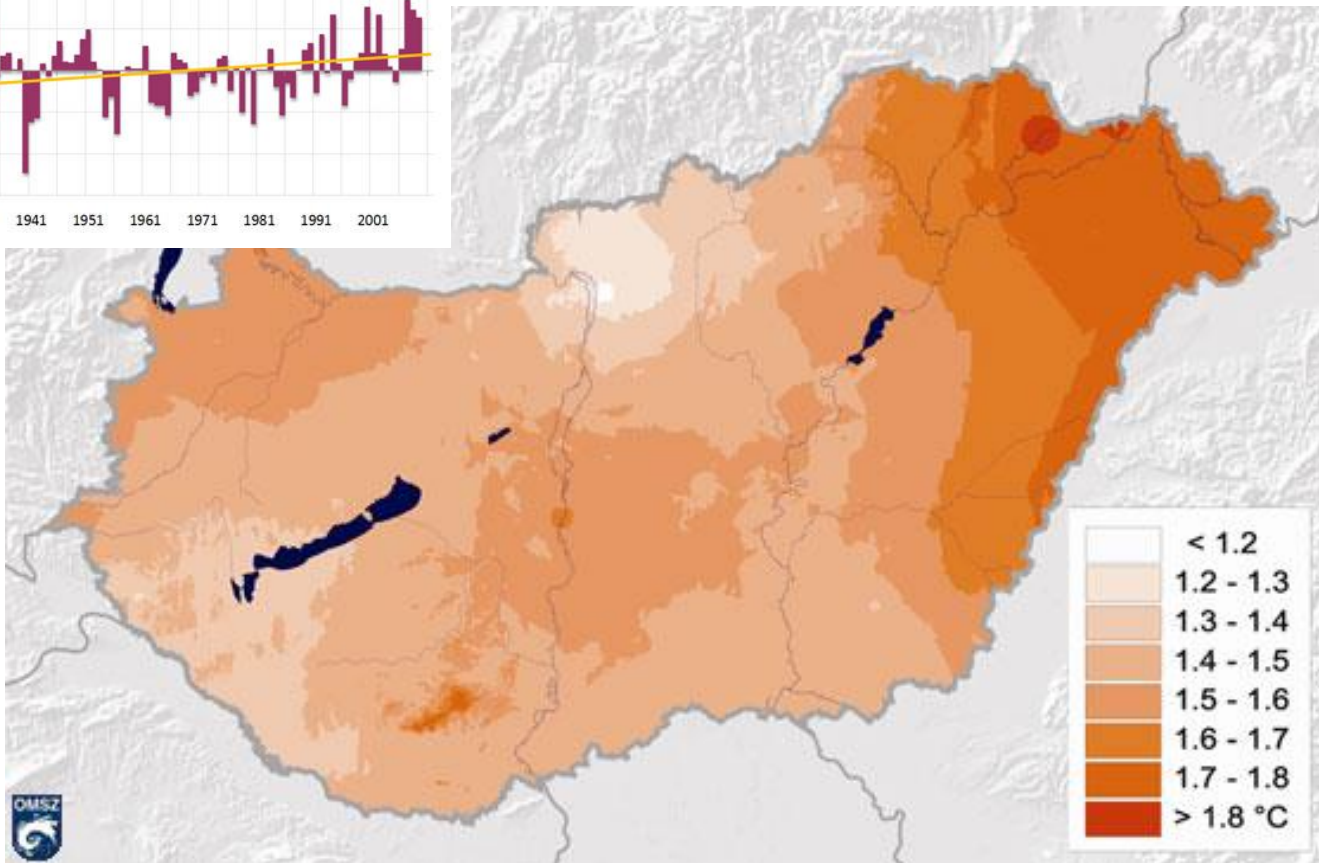
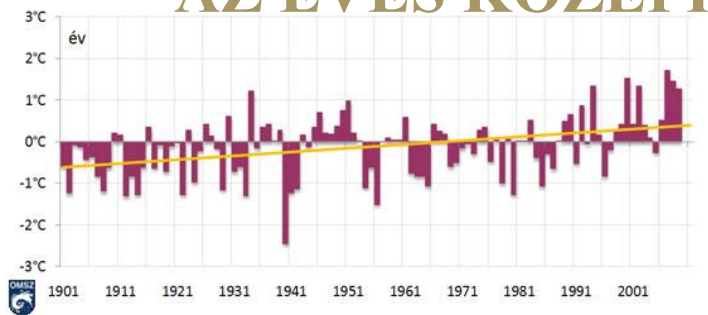
... és amelyekkel kevésbé

AZ ÉVES KÖZÉPHŐMÉRSÉKLET EMELKEDÉSE

Az éves középhőmérséklet anomáliák 1970-2000 időszak átlagához

Az éves középhőmérsékletének területi eloszlása 1980-2009 között

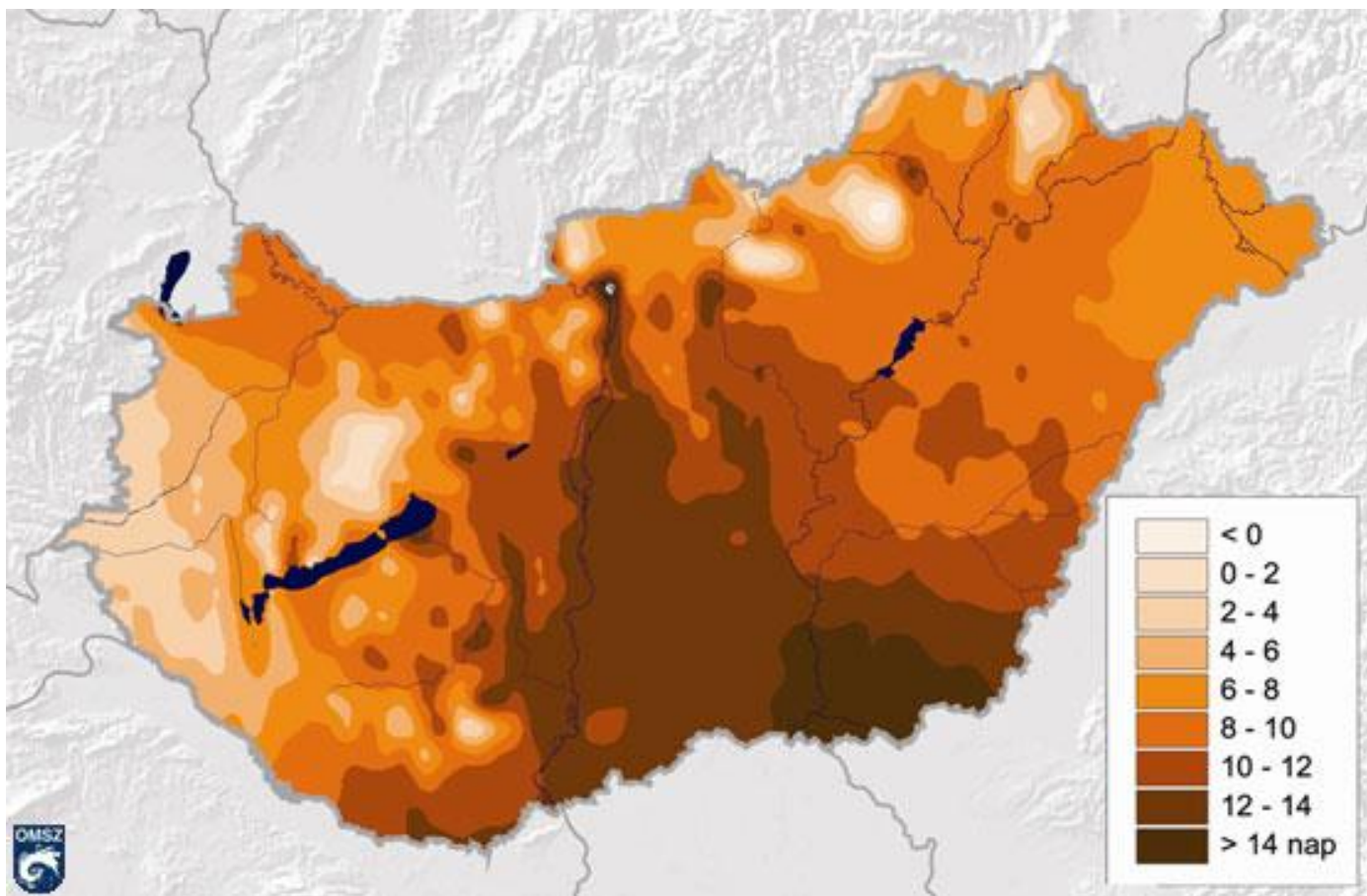

SZÉLSŐSÉGES IDŐJÁRÁSI JELENSÉGEK

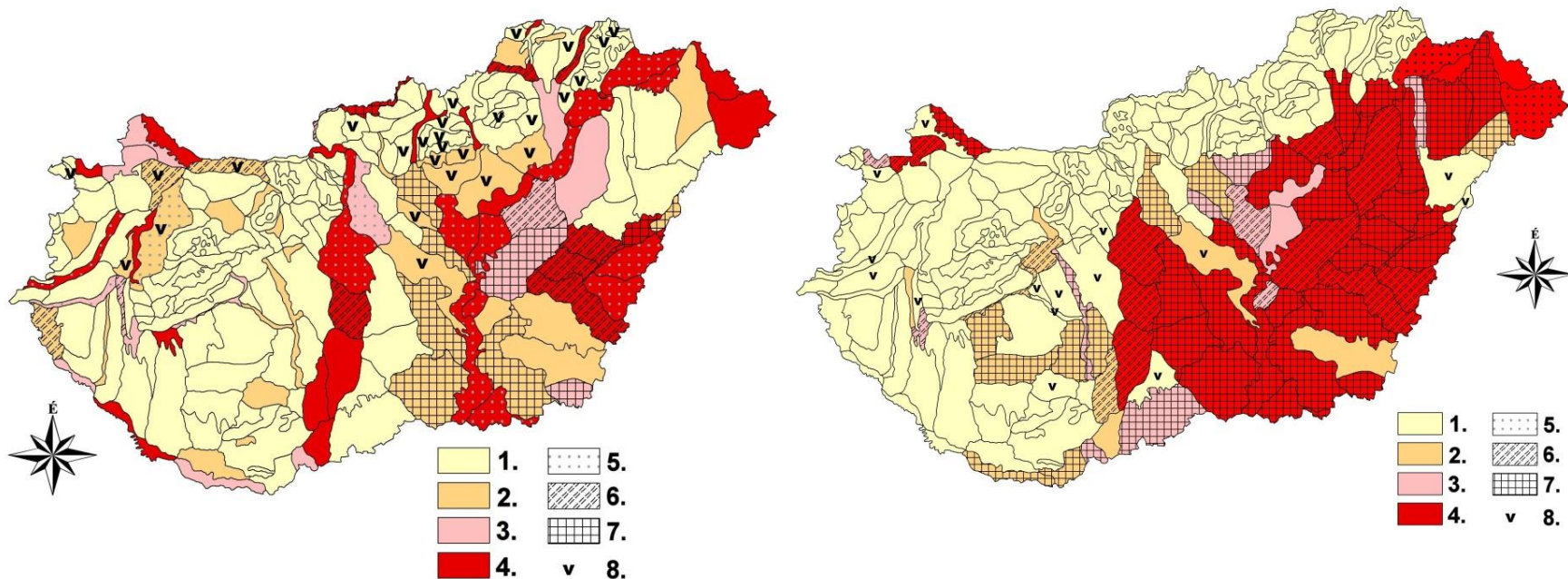
HŐHULLÁMOS NAPOK SZÁMÁNAK EMELKEDÉSE

Hőhullámos napok száma (napi középhőmérséklet $> 25^{\circ}$ C) az 1980-2009-es időszakban

ÁRVÍZ- ÉS BELVÍZVESZÉLY

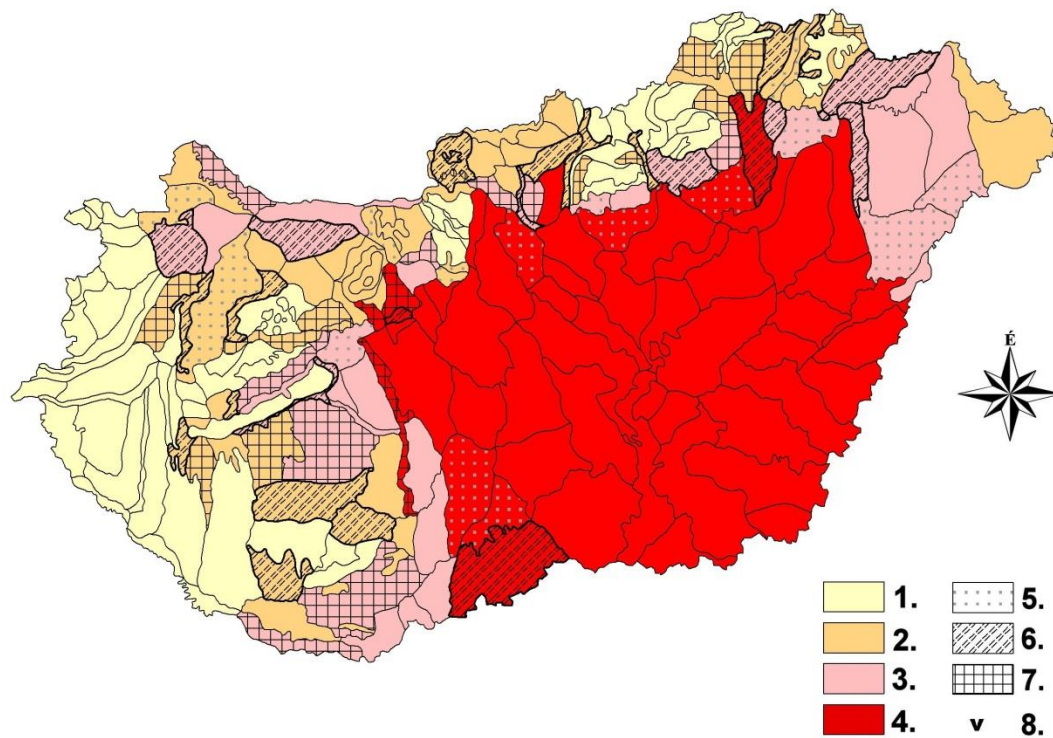

Az árvízveszély és belvíz mértéke Magyarország kistájaiban.

1 = az árvízveszély jelentéktelen; 2 = kismértékű; 3 = közepes; 4 = súlyos; 5 = alacsonyabb árvíz és belvíz veszélyességi fokozatba tartozik a kistáj mintegy 25%-a; 6 = 50%-a, 7 = 75%-a; 8 = a kistáj egyes részeit az átlagosnál lényegesen nagyobb árvízveszély fenyegeti

ASZÁLYVESZÉLY

Az aszályveszély mértéke Magyarország kistájaiban.

1 = az aszály veszély jelentéktelen; 2 = kismértékű; 3 = közepes; 4 = súlyos; 5 = alacsonyabb aszály-veszélyességi fokozatba tartozik a kistáj mintegy 25%-a; 6 = 50%-a; 7 = 75%-a; 8 = a kistáj egyes részeit az átlagosnál lényegesen nagyobb aszály veszély fenyegeti

Globális kihívás – válaszok minden szinten szükségesek!

A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS

A 2015. november 30. és december 12. között Párizsban megrendezett ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezménye Részese Feleinek 21. Konferenciáján (COP21) fogadta el 195 ország

- *Új globális, minden Részese Fél részére jogilag kötelező klímavédelmi egyezmény*
- *Kiotói Jegyzőkönyvet váltja fel, a tervek szerint a 2020-at követő időszakban*
- *Legfőbb célkitűzése, hogy a globális felmelegedés mértékét legfeljebb 2 ° C alatt tartsa, erőfeszítéseket téve arra, hogy az a 1,5 ° C-ot ne haladja meg.*
- *A Részese Felek által tett kibocsátás-csökkentés vállalások betartása és azok 5 évenkénti felülvizsgálata*

A PÁRIZSI MEGÁLLAPODÁS LEGFŐBB ELEMEI

- **Valóban globális megállapodást és hosszú távú geopolitikai átrendezést jelent**
- **A tudomány állását szorosan megközelítő kibocsátás-csökkentési célokat állít fel**
- **Jelentős beruházásokat teremt a szokásos gazdasági fejlődési pályától való eltérés révén**
- **Fosszilis energiahordozók alkonyát vetíti előre a 2050 után elérendő kibocsátás-semleges gazdaságra való átállás igényével**
- **Rendszeres és lépcsőzetes felülvizsgálatot kíván meg a globális ambíció olyan fokú növelésére, amely a tudományos állásfoglalásnak megfelelő szintű**

Az Európai Unió kapcsolódó stratégiái

- 2020-as éghajlat- és energiapolitikai csomag
- 2030-as éghajlat- és energiapolitikai keret
- Az EU alkalmazkodási stratégiája
- Polgármesterek Klíma- és Energiaügyi Szövetsége

A MÁSODIK NEMZETI ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI STRATÉGIA

első Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (2008)

2013-ban hatályos Éhvt.

második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

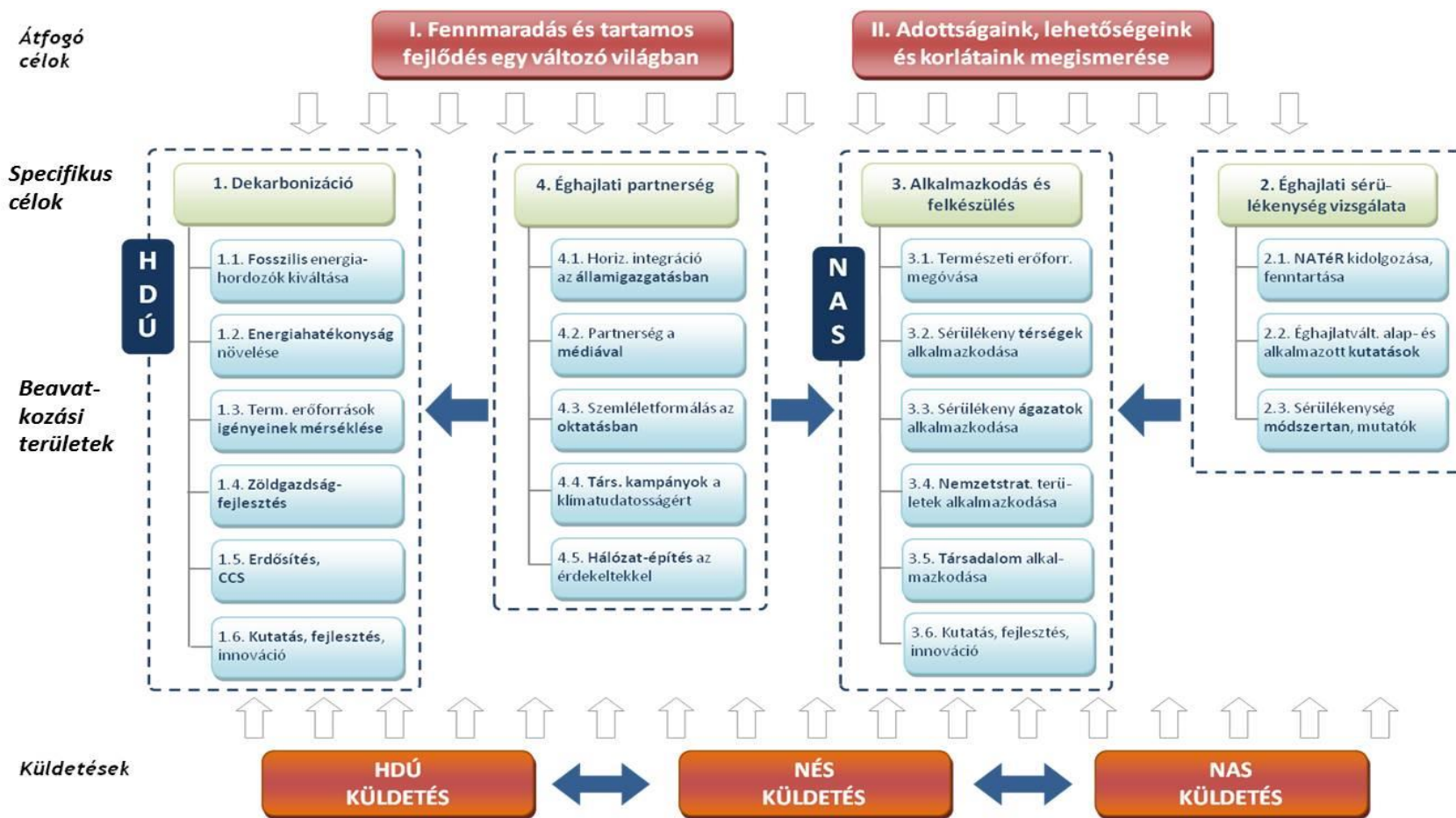

Párizsi Megállapodás —————> *Felülvizsgálat*

A MÁSODIK NEMZETI ÉGHAJLATVÁLTOZÁSI STRATÉGIA CÉLRENDSZERE

VÉGREHAJTÁS

Éghajlatváltozási Cselekvési Terv

A stratégiában foglalt célok elérése érdekében meghatározott konkrét intézkedések költségeik, források és határidők megjelölésével

Éghajlatváltozási Cselekvési Terv
Nyomon követési és értékelési rendszer

Stratégia elfogadását
követő **6 hónap**on
belül
(2018-2020)

LIFE Éghajlat-politika alprogram – 2014 óta

- 2014-2020: **864 millió €**
- 2017: **52,13 millió €**
- 3 kiemelt terület:
 - **Az éghajlatváltozás mérséklése (CCM)**
 - **Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA)**
 - **Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC)**

Mindenképpen el kell dönteni, hogy a három kiemelt terület közül melyik terület alatt valósul meg a projekt.

Költségvetés – Hagyományos projektek

Kiemelt terület	2015 (millió €)	2016 (millió €)	2017 (millió €)
Az éghajlatváltozás mérséklése (CCM)	15	15,92	21,85
Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA)	21,67	24,52	25,28
Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC)	6	7	5

Az éghajlatváltozás mérséklése (CCM)

Prioritások 2017-ben

- Energiaigényes ipari ágazatok
- Fluortartalmú üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése
- Földhasználat, földhasználat-változások és erdőgazdálkodás

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz (CCA)

Prioritások 2016-ban

- **Sebezhető területek alkalmazkodása:**
 - határon átnyúló árvízkezelés;
 - határon átnyúló parti zóna menedzsment;
 - várostervezés és városi területrendezés,
 - **fenntartható mezőgazdaság, erdészet és turizmus (ÚJ!);**
 - fenntartható vízgazdálkodás – sivatagosodás és erdőtüzek elleni küzdelem a szárazsággal küzdő területeken.
- **Sebezhetőségi becslések és adaptációs stratégiák**, beleértve a határon átnyúló projekteket;

- **Városi alkalmazkodás:**
 - **Helyi kibocsátás-csökkentési és alkalmazkodási kezdeményezések, települések közötti együttműködés (ÚJ!)**
 - **Városi kibocsátás-csökkentési és alkalmazkodási akciók, természetvédelemi és biodiverzitás-megőrzési elemekkel (ÚJ!)**
 - **Innovatív alkalmazkodási megoldások a vízgazdálkodásban, az energiaszektorban és az építőiparban (ÚJ!)**
 - **Városi zöld infrastruktúra-fejlesztés (prioritás: hősziget-jelenséggel szembeni védekezés, áteresztőképesség-javítás, árvízvédelem)**
 - **„Public-private partnership” társulások a városi alkalmazkodásért (ÚJ!)**

Éghajlat-politikai irányítás és tájékoztatás (GIC)

Prioritások 2017-ben

- Nemzeti 2030-as és/vagy 2050-es klíma és energiapolitikai stratégiák kialakítása
- **Megerősített kibocsátás-ellenőrzési és -értékelési rendszer felállítása az EU ETS (hazai) működéséhez kapcsolódóan (ÚJ!)**
- **Kapacitásépítés és figyelemfelkeltés a fluortartalmú üvegházhatású gázokat kibocsátó berendezések végfelhasználói körében (ÚJ)**

- **Tudatos fogyasztás ösztönzése a személygépjárművek és kisteherautók tényleges üzemanyag-megtakarításáért (ÚJ!)**
- Klímapolitikai monitoring és ex-post értékelési koordinációs platformok kiépítése
- Jó gyakorlatok megosztása és figyelemfelkeltés az éghajlatváltozás érzékeny hatása kapcsán
- **Kibocsátás-csökkentési és energiahatékonysági akciók ösztönzése, tudatosságnövelés helyi, regionális vagy régiók közötti szinteken (ÚJ!)**

2017. évi menetrend

- A 2017. évi pályázati kiírás: **2017. április 28.**
- Nemzeti határidő a véleményezés érdekében: **2017. július 1. – lifecclimate@nfm.gov.hu**
- Beadási határidő: **2017. szeptember 7.**
- A beérkező pályázatok értékelése, felülvizsgálata:
2017. szeptember – 2018. május
- A támogatási szerződések aláírása: 2018. máj.-jún.
- A projektek elindításának legkorábbi időpontja:
2018. június (szeptember-október)

LIFE Klímapolitikai Csapat

Dr. Botos Barbara, főosztályvezető, Klímapolitikai Főosztály
Schaffhauser Tibor, osztályvezető, Nemzetközi és Európai
Uniós Klímapolitikai Osztály

Dr. Toldi Ottó

CCM és K+F tanácsadó

Dr. Vigh Péter

CCA tanácsadó

**Sikeres
LIFE**

Kovács Barbara

LIFE CLIMA NCP

GIC tanácsadó

dr. Konstantin Kata

Jogi-pénzügyi tanácsadó

További NFM klímapolitikával és a LIFE programmal kapcsolatos oldalak

- Klímapolitika Facebook oldal: <https://www.facebook.com/klimapolitika/>
- Magyar LIFE Twitter partnerkereső: https://twitter.com/hu_ncp

Egyéb pályázatok, pénzügyi lehetőségek:

NFM Klímapolitikai Hírlevél
klimafinanszirozás@nfm.gov.hu

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

„If you think we cannot change the world, it just means you are not one of those who will.” /Jacque Fresco/

